

T.C.
İSTANBUL
14. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2023/...
KARAR NO : 2024/....

DAVACI :
VEKİLİ : Av. Ozan Karakaya

DAVALI : Üniversitesi Rektörlüğü
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak görev yapan davacı tarafından, Üniversitesi Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'na "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" ek şartıyla bir adet doktor öğretim üyesi alınmasına yönelik 12.05.2023 tarih ve 32188 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ilanın; hukuka aykırı olduğu, ilanda yer alan ek şartın kişiye özel, belli bir kişiyi tarif eder nitelikte olduğu, diğer adayların başvuru haklarını kısıtlayacak şekilde özel şart konularak eşitlik ilkesinin ihlal edildiği, söz konusu ek şart nedeniyle kendisinin de başvuru hakkının engellendiği, bununla birlikte ek şart belirlenebilmesi için öncesinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'ndan onay alınmasının gerektiği, buna karşın söz konusu ilan için gerekli onay alınmadan ek şart belirlendiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İlana çıkılan doktor öğretim üyesi kadrosu için Kanun'un verdiği yetki çerçevesinde 'Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak' ek koşulunun konulduğu, yapılan ilana istinaden söz konusu doktor öğretim üyesi kadrosu için AYDEK sistemi üzerinden ve'in başvuruda bulundukları, ancak ilana başvuran'in ilan gereği doldurması gereken başvuru formunu doldurmadığı, sonuç olarak dava konusu ilana eksiksiz şekilde evraklarını tamamlayarak sadece'in başvuru yaptığı, davacının ise söz konusu kadroya herhangi bir başvurusunun bulunmadığı, sonraki süreçte Akademik Yükseltmeleri Değerlendirme Komisyonu'nun başvuru yapan kişinin kadroya uygunluğunu değerlendirdiği ve yapılan değerlendirme neticesinde'in ilanda yazılı şartları taşıdığına ve minimum ölçütleri sağladığına karar verildiği, doktor öğretim üyeliği kadro ilanlarında münhasır olarak bilimsel kaliteyi arttırmak amacıyla, bilimsel disiplinler arasındaki farklılıklar da gözetilerek, objektif ve denetlenebilir ek kriterleri belirleme hususunda yükseköğretim kurumlarına takdir yetkisi tanındığı, uyuşmazlığa konu ek koşulun da idareye tanınan bu yetki kapsamında konulduğu, dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olarak tesis edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nce dava dosyasının tekemmül ettiği görüldüğünden, yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeyerek işin esası hakkında gereği görüldü.

Dava; Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak görev yapan davacı tarafından, Üniversitesi Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'na "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" ek şartıyla bir adet doktor öğretim üyesi alınmasına yönelik 12.05.2023 tarih ve 32188 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ilanın iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23. maddesinde; "a) Yükseköğretim kurumlarında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları rektörlükçe ilan edilir. İlan edilen bu kadrolara fakültelerde dekan; diğer birimlerde müdürler, biri o birimin yöneticisi biri de o yükseköğretim kurumunun dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütalaa isterler. Dekan veya ilgili müdür yönetim kurullarının görüşünü aldıktan sonra önerilerini rektöre sunar. Atama rektör tarafından en çok dört yıl süre ile yapılır. Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenle

T.C.

İSTANBUL

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/...

KARAR NO : 2024/....

atanabilirler. b) Doktor öğretim üyeliğine atanabilmek için, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak gerekir. c) Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler." hükmüne yer verilmiştir.

Bununla birlikte, 12.06.2018 Resmî Gazete'de yayımlanan Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği'nin "Atanma şartı" başlıklı 4. maddesinde; "Doktor öğretim üyesi kadrolarına başvurabilmek için doktora veya tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ya da sanatta yeterlik eğitimi tamamlamış olmak gereklidir." hükmü, "İlan" başlıklı 5. maddesinde; "Bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsündeki açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları, Resmî Gazete'de ve üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün internet ana sayfasında rektörlük tarafından ilan edilerek duyurulur. Bu ilanda adaylara on beş günden az olmamak üzere başvuru süresi tanınır ve son başvuru tarihi belirtilir." hükmü, "Başvuru ve atanma süreci" başlıklı 6. maddesinde; (1) Doktor öğretim üyesi kadrolarına başvuranlar özgeçmişlerini, bilimsel çalışma ve yayınlarını dört nüsha olarak ilgili dekanlık veya müdürlüğe teslim eder.

(2) Fakültelerde dekan, diğer birimlerde müdür; ilan edilen kadrolar için adayların durumlarını incelemek üzere, en az biri başka üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünden olmak üzere adayın başvurduğu bilim alanı ile ilgili olan üç profesör veya doçent kadrosunda bulunan doçenti, ilana son başvuru tarihinden itibaren on beş gün içinde tespit eder. İlan edilen kadronun bulunduğu birimin bölüm başkanının, profesör veya doçent kadrosundaki doçent olması halinde, tespit edilecek üç profesör veya doçent kadrosundaki doçentten biri olarak belirlenmesi zorunludur.

(3) Dekan veya ilgili müdür her aday için bu öğretim üyelerine, adaylarla ilgili bilimsel yayın ve çalışmalara ilişkin dosyaları göndererek bir ay içerisinde yazılı görüşlerini bildirmelerini ister. Dosya inceleme sonuçlarının bir ay içinde gelmemesi halinde aynı usulle tespit edilen başka profesör veya doçente dosyalar incelenmesi için gönderilir.

(4) Dekan veya ilgili müdür yazılı görüşlerin alınmasından sonra ilk yönetim kurulu toplantısında aday veya adaylar hakkında ayrı ayrı görüş alır. Bir açık kadroya birden fazla adayın başvurması halinde yönetim kurulu gerekçeli olarak tercihini belirtir. Dekan veya ilgili müdür kanaat ve önerilerini rektöre sunar. Rektör atamanın yapıp yapılmayacağına karar vererek gerekli işlemleri yürütür.

(5) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı ülke vatandaşı öğretim elemanlarının doktor öğretim üyeliğine atanma ile ilgili şartları sağlamaları kaydıyla sözleşmeli olarak çalıştırılmasında bu Yönetmelikte belirlenen ilan şartı dışındaki usul ve esaslar uygulanır." hükmü "Atama" başlıklı 7. maddesinde; "(1) Doktor öğretim üyeleri, ilgili yönetim kurulunun görüşü alındıktan sonra fakültelerde ilgili dekanın, diğer birimlerde müdürün önerisi ile rektör tarafından en az bir en çok dört yıl süre ile atanır.

(2) Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler ilgili yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine rektör tarafından yeniden atanabilir.

(3) Doktor öğretim üyelerinin ne kadar süre ile atandığı kendilerine tebliğ edilir." hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 12.05.2023 tarih ve 32188 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'na bir adet doktor öğretim üyesi alınmasına yönelik akademik personel ilanında "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" ek koşuluna yer verildiği, Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak görev yapan davacının bahse konu ek koşulu sağlamadığı için yapılan ilana başvuru yapamadığı, Fakülte Yönetim Kurulu tarafından yapılan ön inceleme sonucunda ve jüri üyelerinin önerisi doğrultusunda ilan edilen kadroya aday'in atamasının yapıldığı, davacı tarafından ilanda yer verilen şartların kişiyi tarif eder nitelikte olduğu ileri sürülerek söz konusu ilanın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

T.C.

İSTANBUL

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/...

KARAR NO : 2024/....

Uyuşmazlığın çözümlenebilmesi için, Üniversitesi Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'na bir adet doktor öğretim üyesi alınmasına yönelik ilan edilen kadro için, ihtiyaç ve hizmet gerekleri göz önünde bulundurularak getirilen "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" ek koşulunun; kişiye özel, belli bir kişiyi tarif eder, sübjektif nitelikte bir koşul olup olmadığı, bu ek koşulun söz konusu kadro için gerekli olup olmadığı, dava konusu kadro ilanında belirtilen kriterlerin ihtiyaç ve hizmet gerekleri doğrultusunda bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla getirilip getirilmediği hususlarının çözümünün özel ve teknik bilgiyi gerektirmesi nedeniyle Mahkememizin 08.12.2023 tarihli ara kararıyla bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmiştir. Üç kişilik heyet aracılığıyla yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucunda İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyeliği yapan Prof. Dr., Prof. Dr. ve Doç. Dr. tarafından ayrı ayrı düzenlenen ve 04.07.2024 tarihinde Mahkememiz kaydına giren bilirkişi raporlarında özetle; "Davaya konu olan ve iptali istenen ilanda "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olmak" ve "Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" şeklinde iki adet ek koşulun ortaya konulduğu,

1) Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olmak kısmı incelendiğinde; Türkiye'deki üniversitelerin lisansüstü eğitim enstitülerinde Uluslararası Kalkınma alanında bir doktora programının bulunmadığı, ayrıca Ulusal Kalkınmanın, Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul'un temel alan, alan ve anahtar kelime listelerinin herhangi birinde yer almadığı, Hidropolitik'in de aynı şekilde anahtar kelimeler arasında bulunmadığı, Türkiye'de programı bulunmayan, bilim alanları ve anahtar kelimeler arasında da yer almayan "Uluslararası Kalkınma" alanında doktora yapmış olma koşulunun, Türkiye'deki eğitim imkanları ile başvuru yapma hakkının önünde bir engel teşkil ettiği, bu durumun tek başına ilanın kişiye özel olduğu sonucuna varılması için yeterli olabilecek seviyede olduğu, kaldı ki, "Hidropolitik" ve "İklim Değişikliği" alanlarında çalışma yapma koşullarını da ayrıca belirten ilanda, söz konusu üç unsurun birlikte aranmış olmasının ilanın kişiye özel bir ilan olduğu sonucuna götürdüğü,

2) "Hidropolitik" ile "iklim değişikliğinin" birbirinden ayrı iki akademik çalışma konusu olduğu, Hidropolitik'in; su kaynaklarının kullanımı ve paylaşımı konusunda uluslararası aktörler arasında ortaya çıkan ilişki ve çatışmaları içeren bir disiplinlerarası araştırma dalı olduğu, Türkiye'deki üniversitelerde hidropolitik konusunda yazılan doktora tezleri bulunduğu, bu araştırma dalında Türkiye'deki üniversitelerde görevli öğretim elemanlarının makale ve kitap yayınları yapmakta olduğu, İklim değişikliği'nin ise; karşılaştırılabilir zaman dilimlerinde gözlenen doğal iklim değişikliğine ek olarak, doğrudan veya dolaylı olarak küresel atmosferin bileşimini bozan insan faaliyetleri sonucunda iklimde oluşan değişiklik olarak tanımlandığı, bu konu üzerine Türkiye'deki üniversitelerde yazılan doktora tezlerinin bulunduğu, bu konuda Türkiye'deki üniversitelerde görevli öğretim elemanları makale ve kitap yayınları yapmakta olduğu,

Davaya konu olan ve iptali istenen ilanda yer alan ek koşullar bir bütün olarak değerlendirildiğinde; "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup, Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" ek şartının birbirinden ayrı üç unsur teşkil ettiği, bunların birlikte aranmış olmasının sadece belirli bir adayı tanımlayan özel bir şart teşkil ettiği yönünde şüpheye neden olduğu, ilanda söz konusu üç koşulun birlikte aranmasının kendi başına ilanın belirli bir kişiyi tarif eder olduğunu gösterdiği gibi, çok önemli bir diğer durumun da, Türkiye'de özel olarak "Uluslararası Kalkınma" başlığıyla doktora yapılan bir program bulunmaması olduğu, dava dosyasında bulunan Dr.'in jüri değerlendirme raporları incelendiğinde, Dr. Conker'in Türkiye'de bulunmayan bir alan olan Uluslararası Kalkınma programında yurt dışında (İngiltere) doktorasını yaptığı, "An enhanced notion of power for inter-state and transnational hydropolitics" başlıklı doktora tezinde hidropolitik konusunu ele aldığı ve iklim değişikliği konulu yayınlar yaptığının görüldüğü, dava dosyasında yer alan, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın ilgili birimleri tarafından sunulan veriler incelendiğinde, iklim değişikliği ve hidropolitik konularında çalışması bulunan toplam beş kişinin bulunduğu, ancak Uluslararası Kalkınma alanında doktorası bulunan yalnızca bir kişi olduğu, bu kişinin de olduğu, dolayısıyla iklim değişikliği ve hidropolitik konularında çalışması bulunan Türkiye'deki toplam beş kişiden yalnızca Dr.'in Uluslararası Kalkınma alanında doktorasının bulunduğu anlaşıldığı, dolayısıyla ilanda hem "Uluslararası Kalkınma" doktorası, hem "İklim Değişikliği", hem de "Hidropolitik" alanında çalışm

koşulunun aranmasının kadro ilanının kişiye özel bir ilan olduğu sonucuna götürdüğü,

T.C.
İSTANBUL

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/...

KARAR NO : 2024/....

Sonuç olarak, Üniversitesi Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'na bir adet doktor öğretim üyesi alınmasına yönelik ilanda yer alan özel şartın kişiye özel, belli bir kişiyi tarif eder, sübjektif nitelikte bir koşul olduğu, bu haliyle Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliğinin 3'üncü maddesinde yer alan "İlana başvuru koşulu olarak adayların lisansüstü tez veya uzmanlık tezi adlarının bir kısmı veya tamamı yazılamayacağı gibi ilanda sadece belirli bir adayı tanımlayan özel şartlara da yer verilemez." fıkrasını ihlal ettiği, bu ek koşulun söz konusu kadro için gerekli olmadığı, ihtiyaç ve hizmet gerekleri doğrultusunda bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla getirilmediği kanaatine ulaşıldığı" yönünde tespit ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

Bilirkişi raporları taraflara tebliğ edilmiş ve davalı idarece bilirkişi raporlarına itiraz edilmiş ise de; teknik yönden yeterli olduğu sonucuna varılan bilirkişi raporlarına yapılan itirazlar raporları kusurlandırıcı nitelikte görülmeyle, raporlar Mahkememizce hükme esas alınabilecek nitelikte bulunmuştur.

Bu durumda, dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler ile bilirkişi raporunun birlikte değerlendirilmesinden; Üniversitesi Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'na bir adet doktor öğretim üyesi alımı için yapılan ve 12.05.2023 tarih ve 32188 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ilanda belirtilen "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" şeklindeki ek şartın ihtiyaca yönelik ve ihtisaslaşmaya katkı sağlayacak düzeyde akademik bir değer taşımadığı ve kişiye özel, doğrudan belli bir kişiyi tarif eder nitelikte bir ek koşul olduğu, bununla birlikte davalı idarece bu ek koşulun söz konusu kadro için gerekli olduğu ve bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla getirildiğini ortaya koyacak tatmin edici bir gerekçenin de ileri sürülemediği anlaşıldığından, "Uluslararası Kalkınma alanında doktora yapmış olup Hidropolitik ve İklim Değişikliği konularında çalışmaları olmak" ek şartıyla bir adet doktor öğretim üyesi alınmasına yönelik dava konusu ilanda hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, davacı tarafça karşılanan ve aşağıda dökümü yapılan toplam 20.726,00-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, davacı tarafça yatırılan fakat kullanılmayan 444,60-TL YD harcının istem halinde ilgili vergi dairesi müdürlüğünce, artan posta avansının ise talep edilmesi halinde derhal, talepte bulunulmaması halinde kararın kesinleşmesinden sonra Mahkememizce re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 30.09.2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan